

במבול "ויסף שלח את היונה מן התבה. ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה".

אמרה יונה לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם! יהיו מזונותי מרורין כאילן של זית שהוא מר [תוספות], ומפורין בידך.

ואל יהיו מתוקין כדבש, ותלוין ביד בשר ודם. [כשם שהיו תלוין עד עכשיו ביד נח שפירנסה בתיבה].

וזהו שאמר הכתוב "טרף בפיה":

שביקשה בפיה כי יהא הזית "טרף" מזון שלה,

והראיה שטרף הוא לשון מזון:

כתיב הכא אצל היונה "טרף", וכתיב התם "הטריפני" לחם חוקי.⁽²²⁾

ה. בית:

ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: כל בית שנשמעין בו דברי תורה בלילה, שהקול נשמע בו למרחוק — שוב אינו נחרב.⁽²³⁾

שנאמר בפסוק שאמר אליהוא לאיוב:

"ולא אמר, לא הוצרך להתאונן ולומר "איה

ומשנינן: כי קאמרינן ההוא שהוליד רוחין ושידין ולילין — בשכבת זרע דחזא לאונסיה [קרי שראה באונס], וממנו נעשו רוחין שידין ולילין.

ג. שבח:

ואמר רבי ירמיה בן אלעזר: מקצת שבחו של אדם אומרים בפניו, וכולו — שלא בפניו.

כלומר: דרך ארץ הוא, שאף על פי שאדם משבח את חבריו שלא בפניו הרבה, אין מרבה בשבחו לפניו, מפני שנראה כמחניף בפניו. ושמה יתגאה השומע. מהרש"א.

וראיה לדבר:

מקצת שבחו בפניו אומר, מהא דכתיב "כי אותך ראיתי צדיק לפני בדור הזה".

הרי שאמר הקב"ה לנח בפניו "צדיק" לבד, ולא קראו "צדיק תמים" [כשם שקראו הקב"ה שלא בפניו, בפסוק דמייתי בסמוך].

ואומר שבחו כולו שלא בפניו מהא דכתיב "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו".

ד. יונה:

אמר רב ירמיה בן אלעזר: מאי דכתיב

22. רישא דקרא: רש ועושר אל תתן לי. ורחה, שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד. ומהאי טעמא מייתנין האי קרא, ולא שאר קראי, כמו "טרף נתן ליראיו" או "ויהי טרף בבית" — מהרש"א סנהדרין קח.

23. בפרקים ראשונים של איוב מתואר כיצד נחרב ביתו:

רצה לומר: "רש", עניות שאצטרך חס ושלום למתנת בשר ודם, וכן "עושר", שהם יצטרכו למתנתי — "אל תתן לי", שלא אבוש מפניהם ולא אבייש אותם.

אלא "הטריפני לחם חוקי", מתחת ידך. ועל דרך דאמרינן: ונא אל תצריכנו ד' אלהינו לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי